I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2020/558

av den 23 april 2020

om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013 och (EU) nr 1303/2013 vad gäller särskilda åtgärder för att tillhandahålla extraordinär flexibilitet vid användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att hantera covid-19-utbrottet

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 177, 178 och 322.1 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av revisionsrättens yttrande ([1]),

efter att ha hört Europeiska ekonomiska och sociala kommittén,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([2]), och

av följande skäl:

(1) Medlemsstaterna har drabbats av konsekvenserna av covid-19-utbrottet på ett aldrig tidigare skådat sätt. Den pågående folkhälsokrisen hämmar tillväxten i medlemsstaterna, vilket i sin tur förvärrar de allvarliga likviditetsbristerna på grund av den plötsliga och betydande ökningen av nödvändiga offentliga investeringar i hälso- och sjukvårdssystem och andra sektorer i deras ekonomi. Detta har skapat en extraordinär situation som kräver särskilda åtgärder.

(2) För att hantera effekterna av folkhälsokrisen har Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1301/2013 ([3]) och (EU) nr 1303/2013 ([4]) redan ändrats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 ([5]) för att ge större flexibilitet vid genomförandet av de program som får stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden

([1]) Yttrande av den 14 april 2020 (ännu inte offentliggjort i EUT).

([2]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 17 april 2020 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 22 april 2020.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 289).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 av den 30 mars 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet (Investeringsinitiativ mot effekter av coronavirus) (EUT L 99, 31.3.2020, s. 5).

(Eruf), Europeiska socialfonden (ESF) och Sammanhållningsfonden (gemensamt *fonderna*) och från Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). För att bidra till en effektiv hantering av den pågående folkhälsokrisen utvidgades omfattningen av stödet från Eruf avsevärt.

(3) De allvarliga negativa effekterna på unionens ekonomier och samhällen håller dock på att förvärras. Det är därför nödvändigt att ge medlemsstaterna extraordinär extra flexibilitet så att de kan hantera denna exceptionella folkhälsokris genom att öka möjligheten att mobilisera allt outnyttjat stöd från fonderna.

(4) I syfte att minska den belastning som folkhälsokrisen innebär för de offentliga budgetarna bör medlemsstaterna ges möjlighet att undantagsvis begära att en medfinansieringsgrad på 100 % för sammanhållningspolitiska program tillämpas för räkenskapsåret 2020–2021, i enlighet med budgetanslagen och under förutsättning att medel finns tillgängliga. På grundval av en bedömning av tillämpningen av denna extraordinära medfinansieringsgrad kan kommissionen komma att föreslå att denna åtgärd förlängs.

(5) För ge medlemsstaterna ytterligare flexibilitet vid omfördelningen av medel för att tillhandahålla skräddarsydda lösningar för folkhälsokrisen bör möjligheterna till finansiella överföringar inom målet Investering för tillväxt och sysselsättning mellan Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden införas eller förbättras. Dessutom bör möjligheten till överföringar mellan regionkategorier undantagsvis ökas för medlemsstaterna med tanke på de omfattande följderna av folkhälsokrisen, samtidigt som de sammanhållningspolitiska målen i fördragen respekteras. Sådana överföringar bör inte påverka medlen inom målet Europeiskt territoriellt samarbete, de extra anslagen till de yttersta randområdena, stödet till sysselsättningsinitiativet för unga eller Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

(6) För att göra det möjligt för medlemsstaterna att snabbt sätta in tillgängliga resurser för att hantera covid-19-utbrottet och med beaktande av att omfördelningen av medel, på grund av att genomförandet av programperioden 2014–2020 närmar sig slutet, bara är möjlig för de medel som är tillgängliga för 2020, är det berättigat att undantagsvis befria medlemsstaterna från skyldigheten att uppfylla kraven på tematisk koncentration för den återstående programperioden.

(7) För att göra det möjligt för medlemsstaterna att koncentrera sig på de åtgärder som är nödvändiga för att hantera covid-19-utbrottet och för att minska den administrativa bördan bör vissa förfarandekrav i samband med programgenomförandet och revisioner förenklas. I synnerhet bör partnerskapsöverenskommelserna inte längre ändras för den återstående programperioden, varken för att återspegla tidigare ändringar i de operativa programmen eller för att införa andra ändringar. Tidsfristerna för att lämna in de årliga genomföranderapporterna för 2019, liksom för översändandet av kommissionens sammanfattande rapport, som bygger på de årliga genomföranderapporterna bör senareläggas. Vad gäller fonderna och EHFF bör en utvidgad möjlighet för revisionsmyndigheterna att använda en icke-statistisk urvalsmetod uttryckligen föreskrivas för räkenskapsåret 2019–2020.

(8) Det är lämpligt att utgifter för avslutade eller fullt genomförda insatser som främjar krishanteringsförmåga i samband med covid-19-utbrottet undantagsvis bör vara stödberättigade. Det bör vara möjligt för sådana insatser att väljas ut redan innan den nödvändiga programändringen har godkänts av kommissionen. Det bör föreskrivas om särskilda arrangemang för att åberopa covid-19-utbrottet som skäl för force majeure i samband med återkrav.

(9) För att minska den administrativa bördan och förseningar i genomförandet när det krävs ändringar av finansieringsinstrumenten för att hantera folkhälsokrisen effektivt bör det inte längre krävas någon översyn och uppdatering av förhandsbedömningen samt uppdaterade verksamhetsplaner eller likvärdiga handlingar i de styrkande handlingar som visar att det stöd som tillhandahållits använts för det avsedda ändamålet för den återstående programperioden. Möjligheterna till stöd till rörelsekapital genom finansieringsinstrument inom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) bör utvidgas.

(10) För att säkerställa att medlemsstaterna fullt ut kan utnyttja stödet från fonderna och EHFF bör extra flexibilitet medges vid beräkningen av slutbetalningen i slutet av programperioden.

(11) För att underlätta de överföringar som tillåts enligt denna förordning bör det villkor som fastställs i artikel 30.1 f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([6]) om användningen av anslag för samma ändamål inte tillämpas på överföringar som föreslås enligt den här förordningen.

(12) För att säkerställa överensstämmelse med tillvägagångssättet för åtgärder inom den tillfälliga ramen för statliga stödåtgärder för att stödja ekonomin under det pågående covid-19-utbrottet och med reglerna för beviljande av stöd av mindre betydelse, å ena sidan, och med villkoren för stöd till företag i svårigheter inom Eruf, å andra sidan, bör förordning (EU) nr 1301/2013 ändras för att möjliggöra stöd till sådana företag under dessa särskilda omständigheter.

(13) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att hantera effekterna av folkhälsokrisen genom att införa åtgärder för ökad flexibilitet i samband med tilldelningen av stöd från de europeiska struktur-och investeringsfonderna, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(14) Eftersom situationen i samband med covid-19-utbrottet är akut bör denna förordning träda i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

(15) Med beaktande av covid-19-utbrottet och det brådskande behovet att hantera den därmed förknippade folkhälsokrisen och dess sociala och ekonomiska konsekvenser, har det ansetts lämpligt att föreskriva ett undantag från den åttaveckorsperiod som avses i artikel 4 i protokoll nr 1 om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till EU-fördraget, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

(16) Förordningarna (EU) nr 1301/2013 och (EU) nr 1303/2013 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av förordning (EU) nr 1301/2013

I artikel 3.3 i förordning (EU) nr 1301/2013 ska led d ersättas med följande:

”d) Företag i svårigheter enligt definitionen i unionens regler för statligt stöd, företag som får stöd i enlighet med den tillfälliga ramen för statliga stödåtgärder (*)) eller i kommissionens förordningar (EU) nr 1407/2013 (**), (EU) nr 1408/2013 (***) och (EU) nr 717/2014 (****) ska inte betraktas som företag i svårigheter vid tillämpningen av denna punkt.

(*) EUT C 91 I, 20.3.2020, s. 1.

(**) Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

(***) Kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn (EUT L 352, 24.12.2013, s. 9).

(****) Kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (EUT L 190, 28.6.2014, s. 45).”

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

Artikel 2

Ändringar av förordning (EU) nr 1303/2013

Förordning (EU) nr 1303/2013 ska ändras på följande sätt:

1. I del två avdelning II ska följande kapitel läggas till:

"KAPITEL V

Extraordinära åtgärder för användning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna i samband med covid-19-utbrottet

Artikel 25a

Extraordinära åtgärder för användning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna i samband med covid-19-utbrottet

1. Genom undantag från artikel 60.1 och artikel 120.3 första och fjärde styckena får, på en medlemsstats begäran, en medfinansieringsgrad på 100 % tillämpas på de utgifter som deklarerats i betalningsansökningar under det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2020 och avslutas den 30 juni 2021 inom ett eller flera insatsområden i ett program som får stöd från Eruf, ESF eller Sammanhållningsfonden.

Ansökningar om ändring av medfinansieringsgraden ska lämnas in i enlighet med det förfarande för ändring av program som fastställs i artikel 30 och ska åtföljas av ett eller flera reviderade program. Medfinansieringsgraden på 100 % ska endast tillämpas om den relevanta ändringen av det operativa programmet har godkänts av kommissionen innan den slutliga ansökan om mellanliggande betalning lämnas in i enlighet med artikel 135.2.

Innan den första betalningsansökningen lämnas in för det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2021 ska medlemsstaterna rapportera den tabell som avses i artikel 96.2 d ii för att bekräfta den medfinansieringsgrad som gällde under det räkenskapsår som avslutas den 30 juni 2020 för de prioriteringar som berörs av den tillfälliga ökningen till 100 %.

2. I samband med covid-19-utbrottet får de medel som är tillgängliga för programplanering under 2020 för målet Investering för tillväxt och sysselsättning på en medlemsstats begäran föras över mellan Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden, oberoende av de procentsatser som avses i artikel 92.1 a–d.

Kraven i artikel 92.4 ska inte tillämpas på dessa överföringar.

Överföringar ska inte påverka medel som anslagits till sysselsättningsinitiativet för unga i enlighet med artikel 92.5 eller till stöd till dem som har det sämst ställt inom målet Investering för tillväxt och sysselsättning i enlighet med artikel 92.7.

Medel som överförs mellan Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden enligt denna punkt ska genomföras i enlighet med reglerna för den fond till vilken medlen överförs.

3. Genom undantag från artikel 93.1 och utöver den möjlighet som föreskrivs i artikel 93.2 får medel som är tillgängliga för programplanering för 2020 på en medlemsstats begäran överföras mellan regionkategorier i samband med covid-19-utbrottet.

4. Begäranden om överföringar enligt punkterna 2 och 3 i den här artikeln ska lämnas in i enlighet med förfarandet för programändringar i artikel 30, vara vederbörligen motiverade och åtföljas av det eller de reviderade programmen där de belopp som ska överföras anges per fond och per regionkategori, i förekommande fall.

5. Genom undantag från artikel 18 i denna förordning och de fondspecifika förordningarna ska anslag som anges i begäranden om programändringar som lämnats in eller överföringar som anmälts enligt artikel 30.5 i denna förordning den 24 april 2020 eller senare inte omfattas av krav på tematisk koncentration som anges i denna förordning eller i de fondspecifika förordningarna.

6. Genom undantag från artikel 16 ska från och med den 24 april 2020 partnerskapsöverenskommelser inte ändras och programändringar inte medföra ändringar av partnerskapsöverenskommelser.

Genom undantag från artiklarna 26.1, 27.1, 30.1 och 30.2 ska från och med den 24 april 2020 inte längre kontrolleras att programmen och deras genomförande överensstämmer med partnerskapsöverenskommelsen.

7. För insatser som främjar krishanteringsförmågan avseende covid-19-utbrottet enligt vad som avses i artikel 65.10 andra stycket ska artikel 65.6 inte tillämpas.

Genom undantag från artikel 125.3 b får sådana insatser väljas ut för stöd från Eruf eller ESF innan det ändrade programmet godkänns.

8. För tillämpningen av artikel 87.1 b, när covid-19-utbrottet åberopas som skäl för force majeure, ska uppgifter om för vilka belopp det inte har varit möjligt att lämna in en betalningsansökan tillhandahållas på den totala nivån per prioritering för insatser vars totala stödberättigande kostnader är mindre än 1 000 000 EUR.

9. Den årliga genomföranderapport för programmet som avses i artikel 50.1 för år 2019 ska lämnas in senast den 30 september 2020 för alla de europeiska struktur- och investeringsfonderna, genom undantag från de tidsfrister som anges i de fondspecifika förordningarna. Översändandet av den sammanfattande rapport som kommissionen ska utarbeta under 2020 i enlighet med artikel 53.1 får skjutas upp på motsvarande sätt.

10. Genom undantag från artikel 37.2 g ska det inte krävas någon översyn eller uppdatering av förhandsbedömningarna om det behövs ändringar i finansieringsinstrumenten för att hantera covid-19-utbrottet effektivt.

11. Om finansieringsinstrumenten tillhandahåller stöd till små och medelstora företag i form av rörelsekapital enligt artikel 37.4 andra stycket i denna förordning ska det inte krävas att det i de styrkande handlingarna ingår några nya eller uppdaterade verksamhetsplaner eller likvärdiga handlingar, eller underlag för kontroll av att stödet från finansieringsinstrumenten har använts för avsedda ändamål.

Genom undantag från förordning (EU) nr 1305/2013 får sådant stöd också tillhandahållas av Ejflu inom ramen för de åtgärder som avses i förordning (EU) nr 1305/2013 och som är relevanta för genomförandet av finansieringsinstrumenten. Sådana stödberättigande utgifter får inte överstiga 200 000 EUR.

12. För tillämpningen av artikel 127.1 andra stycket ska covid-19-utbrottet utgöra ett vederbörligen motiverat fall som revisionsmyndigheterna kan åberopa efter en yrkesmässig bedömning för att använda en icke-statistisk urvalsmetod för det räkenskapsår som inleds den 1 juli 2019 och avslutas den 30 juni 2020.

13. För tillämpningen av artikel 30.1 f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 (*) ska villkoret att anslag ska vara för samma ändamål inte tillämpas på överföringar enligt punkterna 2 och 3 i den här artikeln.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).”

2. I artikel 130 ska följande punkt läggas till:

”3. Genom undantag från punkt 2 får bidraget från fonderna eller EHFF genom slutliga utbetalningar för varje prioritering per fond och per regionkategori under det sista räkenskapsåret inte överstiga bidraget från fonderna eller EHFF med mer än 10 % för varje prioritering per fond och per regionkategori enligt vad som fastställts i kommissionens beslut om godkännande av det operativa programmet.

Bidraget från fonderna eller EHFF genom slutliga utbetalningar under det sista räkenskapsåret får inte överstiga de stödberättigande offentliga utgifter som deklarerats eller bidraget från varje fond och regionkategori till varje operativt program enligt vad som fastställts i kommissionens beslut om godkännande av det operativa programmet, beroende på vilket som är lägst.”

Artikel 3

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 23 april 2020.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
D.M. SASSOLI	G. GRLIĆ RADMAN
Ordförande	*Ordförande*